

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ I EL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA (CONTAMINACIÓ ACÚSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 20 de juliol de 2022, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- Manca d'actuació municipal per solucionar un problema de molèsties de soroll que genera el desenvolupament d'una activitat de llar d'infants.
- En data 26 de juliol de 2022, el ciutadà va aportar diferents escrits, que havien estat presentats anteriorment a l'Ajuntament, en referència a les condicions en què es realitza l'activitat denunciada. En aquests escrits, exposa que els infants transiten constantment per un pati comunitari entre dues finques, fet que molesta i, a la vegada, pot suposar un perill per als propis infants, ja que hi ha estenedors de roba en les finestres dels pisos superiors i una finestra, la seva, accessible des d'on transiten els infants i sense protecció de caigudes.
- A part de les molèsties de soroll pel trànsit constant dels infants pel pati que comunica els dos locals pertanyents a dues finques diferents, també es queixa dels crits de les persones treballadores de la llar d'infants i dels cops que donen en tancar les portes que comuniquen els dos locals a través del pati.
- Un altre soroll que molesta és l'ús d'una aspiradora que passen cada dia a partir de les 6:30h, quan realitzen les tasques de neteja del centre, abans d'iniciar-se l'activitat.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Sants-Montjuïc** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 28 de juliol de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa. Entre d'altres, es va preguntar sobre les actuacions dutes a terme arran de les denúncies presentades, les llicències d'obres i d'activitats tramitades per la titularitat de la llar d'infants, així com els motius pels quals encara no s'ha realitzat cap mesura sonomètrica des de l'habitatge de la persona afectada ni cap servei de mediació entre les parts implicades.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 12 de desembre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

Des de l'any 2021 s'està intervenint en aquest conflicte per molèsties de soroll d'un equipament educatiu, amb una sèrie de denúncies creuades entre l'interessat i la titularitat del centre.

Actualment, per les molèsties de soroll, hi ha en tràmit l'expedient AUT-03-2021-XXX, amb un informe favorable amb condicions de data 13 d'octubre de 2022 emès pel Departament de Qualitat Ambiental. En aquest document, s'indica que cal que una Entitat de Prevenció de la Contaminació Acústica comprovi que, en l'habitatge del veí més afectat, es compleixen els valors límits d'immissió interior indicats a l'Annex II.7 de l'Ordenança del Medi Ambient de Barcelona. Per aquest motiu, es pot afirmar que la llar d'infants està en la via de resoldre satisfactòriament els requeriments.

La persona que ostenta la titularitat de la llar d'infants disposa de tres llicències d'activitat, atorgades a dues adreces contigües.

Des del Districte es va fer una a proposta de mediació entre l'interessat i la directora de la llar d'infants, però aquesta última no va acceptar.

CONSIDERACIONS

1. Les molèsties de soroll i el seu impacte

Es constata que, **almenys des del mes de desembre de 2020, l'Ajuntament té constància de les molèsties de soroll que pateix l'interessat.** És més, en un dels expedients d'inspecció tramitats, l'AUT 03-2021-XXX, del qual s'ha aportat còpia íntegra a la Sindicatura, hi ha diferents impresos corresponents a fitxes de reclamacions IRIS en què l'interessat manifesta que està greument afectat per aquestes molèsties, que perjudiquen molt la seva salut.

Cal recordar que **el soroll és el segon factor ambiental que més impacta en la salut de la població**, just darrere de la contaminació de l'aire. Segons l'informe de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) *Soroll ambiental i salut a la ciutat de Barcelona*, es constata que el 57 % de la població està exposada a nivells de soroll superiors per sobre del llindar que l'OMS considera negatiu per a la salut, i un 27 % de la població ho està a nivells molt per sobre d'aquest llindar.

L'informe de l'ASPB conclou que el soroll té efectes en la salut emocional i psicològica i pot produir trastorns de la son i malalties cardiovasculars. De fet, es constata que 210.000 persones pateixen una molèstia intensa per soroll, més de 60.000 tenen trastorn de la son i que al voltant del 3 % de les morts per malaltia cardiovascular serien atribuïbles a aquesta causa.

En relació a aquest tipus de problemàtiques, la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat menciona el **principi de precaució** com a mecanisme de protecció del dret al medi ambient i indica la necessitat que les ciutats signatàries adoptin polítiques de prevenció de la contaminació acústica (art. XVIII).

La Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeixen el **dret a la protecció de la salut** de totes les persones davant de les diferents formes de contaminació, entre les quals hi ha la contaminació acústica (art. 43 i 45 de la CE i art. 27 de l'EAC).

Per la seva banda, la Llei 16/2002 de protecció contra la contaminació acústica atorga als **municipis la competència d'inspecció i control de la contaminació acústica** provocada per les activitats, els comportaments de la ciutadania, la maquinària i els vehicles de motor, així com, si escau, l'adopció de mesures per garantir el compliment dels límits establerts per normativa.

Per tant, **cal que el consistori treballi per tal de poder minimitzar les molèsties de soroll** que pateix no tan sols l'interessat, sinó també d'altres persones que puguin resultar afectades pel desenvolupament d'aquesta activitat. En aquest sentit, consta en l'expedient d'inspecció un llistat de fins a nou persones més que també signen els escrits de denúncia presentats per molèsties de soroll.

El Districte de Sants-Montjuïc únicament ha realitzat una mesura sonomètrica, en data 26 de maig de 2022, des de l'habitatge d'una altra persona veïna que pateix un altre tipus de molèsties de soroll pel funcionament de la llar d'infants. L'habitatge d'aquesta persona confronta lateralment amb el centre i la mesura es va fer en ambient interior perquè es pretenia avaluar la immissió produïda per l'activitat desenvolupada en el local dels baixos.

En canvi, la persona que presenta aquesta queixa (i les altres que consten en el llistat de signatures esmentat anteriorment) pateixen molèsties d'ambient exterior que són produïdes pel pas dels infants a través del pati comunitari per anar d'un local a l'altre.

Les veus i el comportament de les persones que els acompanyen també provoquen molèsties, a banda de la pròpia activitat de pati que es fa en la terrassa que dona a l'interior d'illa.

Des d'aquesta institució es considera oportú, en aquest cas, la realització de la mesura sonomètrica sol·licitada, en ambient exterior, des de l'habitatge més afectat, que possiblement sigui el de la persona promotora d'aquesta queixa, **durant un temps suficientment representatiu dels sorolls que comporta l'activitat**. D'aquesta manera, es podrà fer un estudi i avaluació dels nivells acústics als quals ens referim amb l'objectiu de poder acotar objectivament les molèsties sofertes i proposar solucions que permetin una bona qualitat de vida a totes les persones afectades. Algunes solucions possibles podrien ser **sortir al pati en grups més petits, reduir l'horari de les activitats de la llar d'infants, posar retenidors a les portes, canviar l'horari en què es fa la neteja del centre, etc.**

Cal tenir en compte que, a més de la protecció constitucional contra la contaminació acústica (article 43 sobre la protecció de la salut i article 45 sobre la protecció del medi ambient), altres drets fonamentals també reconeguts per la Constitució es veuen afectats quan es produeixen problemes de contaminació acústica, com el **dret a la intimitat personal i familiar o el dret a la inviolabilitat del domicili** (articles 18.1 i 18.2 de la Constitució, i 8 del Conveni Europeu de Protecció dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals de 1950).

La jurisprudència Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) ha analitzat aquest tipus de problemàtiques (STEDH de 9 de desembre de 1994, STEDH de 16 de novembre de 2004) i han condemnat l'estat espanyol per sorolls consentits per part de l'Ajuntament de València.

En la seva argumentació, **el Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) posa en evidència la importància que les immissions sonores tenen en la vida de les persones, afirmant que el soroll, en la societat actual, pot arribar a representar una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida de les persones.**

Un altre exemple l'aporta la Sentència del TEDH de 18 d'octubre de 2011 (cas Martínez Martínez contra l'estat espanyol), on s'indica que:

39. L'article 8 del Conveni [Europeu de Drets Humans] protegeix el dret de l'individu respecte de la seva vida privada i familiar, del seu domicili i de la seva correspondència. El domicili és normalment el lloc, l'espai físicament determinat, on es desenvolupa la vida privada i familiar. L'individu té dret al respecte del seu domicili, concebut no només com el dret a un simple espai físic sinó també al gaudi, amb tota tranquil·litat, d'aquest espai. La vulneració del dret al respecte del domicili no només es refereix a ofenses materials o corporals, com ara l'entrada sense autorització al domicili d'una persona, sinó també a lesions immaterials o incorporables com els sorolls, les emissions, les olors i altres

ingerències. Si les lesions són greus, poden privar a una persona del seu dret al respecte del domicili, perquè li impedeixen gaudir-ne.

2. L'adequació de la llicència d'activitats

En virtut del Decret 282/2006, de 4 de juliol, dels requisits dels centres del primer cicle de l'educació infantil, correspon al consistori la intervenció administrativa de les activitats del primer cicle de l'educació infantil dels centres privats, així com la prevenció i el control de l'activitat.

Pel que fa als requisits d'autorització dels centres en funcionament abans de l'entrada en vigor d'aquest Decret, caldrà analitzar si pertoca la seva adaptació a les condicions actuals de qualitat corresponents a cada infant. I, en tot cas, **és l'Ajuntament qui ha de comprovar que es compleixen les condicions establertes a les normes urbanístiques, ambientals i sectorials que són d'aplicació.**

En el cas que ens ocupa, s'observa que l'activitat es desenvolupa en dos locals que pertanyen a dues finques diferents i que no consta que s'hagi realitzat la seva unió mitjançant llicència d'obres. Tanmateix, aquests locals es comuniquen a través d'un pati i una escala exterior. En aquest sentit, tot i que és imprescindible que els nens i nenes disposin de les àrees exteriors necessàries per al seu esbarjo, no es compliria el precepte segons el qual una activitat es realitza en un únic establiment.

Per aquest motiu, **caldrà que els serveis tècnics municipals verifiquin el compliment de les condicions de seguretat de l'espai físic on es desenvolupa l'activitat per tal de garantir que el pas dels infants a través del pati que connecta els locals no suposa cap risc.**

Així mateix, **s'haurà de fer una actualització de les llicències que consten en les bases de dades municipals, ja que en la informació que se'ns ha facilitat s'indica que hi ha tres llicències vigents.** Després de consultar els plànols que consten en aquests tres expedients, s'observa que el comunicat d'activitats de la llar d'infants inclou els dos locals. Entenem que aquestes dues últimes llicències ja no estan vigents.

En referència a la **comunicació de l'activitat III.2 de la llar d'infants**, amb resultat de la certificació admesa per una EAC, de data 19 de setembre de 2002 i registrat a l'Ajuntament en data 20 de setembre de 2002, **no consta que s'hagi dut a terme el control inicial**, únicament consta en l'expedient un certificat final d'obra visat al Col·legi d'arquitectes de Catalunya, en data 5 de juliol de 2002, sobre les obres d'adaptació efectuades als dos locals. **Caldrà també verificar aquest extrem.**

En aquest punt, cal recordar al Districte que **el principi d'eficàcia dels serveis públics en què es basa la bona Administració** està recollit al Dret de la Unió Europea (art. 41 i 42 de la Carta de Drets Fonamentals). Així mateix, l'article XXIII de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, signada per l'Ajuntament de Barcelona, estableix que **les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics** i la seva adaptació a les necessitats dels usuaris vetllant per evitar qualsevol situació de discriminació o d'abús.

3. Els conflictes de convivència

Per la resolució d'aquesta queixa, la Sindicatura de Greuges de Barcelona ha mantingut diverses entrevistes amb les parts implicades i ha pogut copsar que, a banda de les molèsties de soroll, **hi ha d'altres conflictes que pertorben la convivència veïnal**. Aquest àmbit preocupa profundament a la nostra institució, que vetlla per tal que es garanteixin i respectin tots els drets humans de proximitat a la ciutat.

Recordem que totes les persones tenen dret a trobar a la ciutat les condicions per a la seva realització política, social i ecològica i que les autoritats municipals han de fomentar el respecte de la dignitat de tothom i la qualitat de vida de la ciutadania (art. 1 de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat).

En aquest sentit, la Carta de drets i deures de Barcelona estableix que totes les persones tenen dret a què la seva vida privada, personal i familiar sigui respectada (art. 13), i a gaudir de la tranquil·litat dins la ciutat, només tolerant aquelles immissions innòcues o emparades en l'interès general. Així doncs, l'Ajuntament ha de controlar tot tipus d'emissions perjudicials per a la salut i ha de vetllar pel benestar de les persones, així com **facilitar solucions als conflictes entre particulars causats per sorolls mitjançant l'assessorament i la mediació** (art. 31).

Segons exposa el ciutadà, les molèsties de soroll, a banda de derivar del propi funcionament de l'activitat de llar d'infants, són provocades pel comportament de les persones treballadores del centre. Per aquest motiu, **cal voluntat de col·laboració perquè cessin els sorolls** produïts per les veus de les persones o els tancaments fortuïts de les portes dels dos locals on es desenvolupa l'activitat.

És a dir, per moltes actuacions que es duguin a terme per revisar i adequar tècnicament la llicència d'instal·lacions, o per comprovar de manera objectiva les molèsties acústiques, difícilment cessaran les molèsties de soroll si no hi ha una entesa entre les parts implicades.

Per aquest motiu, la Sindicatura considera que **és del tot necessari que el consistori faci un esforç de mediació entre les parts implicades per tal d'aconseguir trobar solucions eficaces i satisfactòries**. De fet, la Carta europea de salvaguarda dels

drets humans a la ciutat conté un compromís de les ciutats signatàries a millorar l'accés a la justícia de la ciutadania, tot afavorint la solució extrajudicial de conflictes civils, penals, administratius i laborals (art. XXV).

Així mateix, aquesta institució es posa a disposició per activar altres mecanismes de resolució alternativa de conflictes, si es considera que poden contribuir a donar una millor resposta a la ciutadania (base IV.1 dels Aspectes complementaris de la normativa reguladora de la Sindicatura de Greuges de Barcelona).

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sants-Montjuïc no ha estat ajustada a dret ni eficaç** per la tutela dels drets de les persones afectades.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la següent decisió:

- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que realitzi una mesura acústica de llarga durada, i en ambient exterior, des de l'habitatge afectat.
- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que revisi les condicions de la llicència de la llar d'infants per descartar presumptes irregularitats, i que informi si l'activitat compleix la normativa que li és d'aplicació.
- **Recomanar al Districte de Sants-Montjuïc** que insisteixi en la possibilitat d'iniciar un procés de mediació per poder trobar una solució al conflicte existent entre les veïns i la titularitat de la llar d'infants.
- **Recomanar a la persona impulsora de la queixa i a la directora de la llar d'infants** a què s'avinguin a posar de la seva part per tal de solucionar aquest conflicte que pertorba la convivència veïnal.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.